

لاریجانی استدلال می‌کند!

ارسال نامه 30 صفحه‌ای رییس پیشین مجلس به سران قوا و بسیاری از شخصیت‌های سیاسی درباره عملکرد شورای نگهبان

لاریجانی استدلال می‌کند!

پرونده اختلاف میان علی لاریجانی و شورای نگهبان که در پی حکم این شورا مبنی بر عدم احراز صلاحیت لاریجانی طی چند ماه گذشته هر از گاه با فراز و نشیب‌هایی همراه بوده، حالا وارد فازی تازه شده است. چه آنکه یک خبرگزاری اصولگرا روز گذشته از ارسال نامه 30 صفحه‌ای لاریجانی به شورای نگهبان در پاسخ به توضیحات این شورا در خصوص ردصلاحیتش خبر داده است. متنی مفصل که لاریجانی سعی کرده با بیانی حقوقی و مستدل درباره این پرونده توضیح بدهد و جالب آنکه متن آن را علاوه بر «سران قوا» برای «بسیاری از شخصیت‌های سیاسی کشور» نیز ارسال کرده است.

ردصلاحیت لاریجانی؛ آغاز غائله

نیمروز سه‌شنبه چهارم خردادماه 1400 وقتی بالاخره صداوسیما جمهوری اسلامی ایران به نقل از عباسعلی کدخدایی سخنگوی وقت شورای نگهبان از فهرست 7 کاندیدای نهایی انتخابات ریاست‌جمهوری سیزدهم خبر داد، چیزی در حدود یک روز نسبت به خبرگزاری فارس در انتشار این خبر تاخیر داشت. چه آنکه این خبرگزاری اصولگرا عصر دوشنبه سوم خردادماه 1400 آن فهرست 7 نفره را به عنوان کاندیداهای نهایی انتخابات ریاست‌جمهوری سیزدهم روی خروجی فرستاده بود. فهرستی که به واقع پذیرش و باور آن، حتی وقتی خبر رسماً در بخش خبری ساعت 14 شبکه اول سیما جمهوری اسلامی اعلام شد، دشوار بود. فهرستی که نه تنها نام هیچ یک از 9 کاندیدای مورد نظر جبهه اصلاحات ایران را دربرنمی‌گرفت، بلکه حتی نام برخی چهره‌های شاخص جناح راست نیز در آن خالی بود تا همزمان با ردصلاحیت چند چهره شاخص اصلاح‌طلب از جمله اسحاق جهانگیری، معاون اول رییس‌جمهوری و مسعود پزشکیان، نماینده کنونی و نایب‌رییس نخست مجلس پیشین، نام علی لاریجانی نیز در گروه بزرگی از نیروهای سیاسی قرار بگیرد که طی این سال‌ها، با رای منفی

6 فقیه و 6 حقوقدان شورای نگهبان از حضور در انتخابات مختلف بازمانده‌اند. هرچند این یکی جایگاهی متفاوت، حتی نسبت به گزینه‌هایی چون جهانگیری و پزشکیان داشت و ردصلاحیت علی لاریجانی عملاً به معنای ردصلاحیت رکورددار ریاست بر مجلس شورای اسلامی از ابتدای دوره هشتم تا انتهای دوره دهم بود و البته در عین حال ردصلاحیت کسی که همان زمان مشاور رهبری بود و همچنین با حکم ایشان از جمله اعضای حقیقی مجمع تشخیص مصلحت نظام. سیاستمداری محافظه‌کار و منتسب به جناح راست که با نگاهی به کارنامه دهه‌ها فعالیتش در سطوح ارشد نظام، باید او را علاوه بر آنچه تا اینجا اشاره شد، پنجمین وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در دولت سازندگی، سومین رییس صداوسیما با حکم رهبری و همچنین دومین دبیر و نماینده رهبری در شورای عالی امنیت ملی نیز بنامیم. لاریجانی در شرایطی در آن نخستین روزهای بهاری خردادماه 1400 و به فاصله حدود یکسال از فراغت از ریاست مجلس دهم، با حکم ردصلاحیت شورای نگهبان از حضور در مرحله نهایی رقابت انتخابات ریاست‌جمهوری بازمانده بود که هنوز سه، چهار روزی تا سالگرد انتصابش به مشاورت رهبری باقی بود.

از مطالبه رهبری تا پاسخ شورای نگهبان به مطالبه رهبری

همین جایگاه سیاسی لاریجانی و تنفّذی که پرونده او را نسبت به دیگر بزرگان ردصلاحیت شده در آن انتخابات بحث‌انگیز، متمایز می‌ساخت، عامل و علت اصلی شگفتی دوچندان ناظران و افکار عمومی نسبت به ردصلاحیت او بود و در عین حال شاید به همین دلیل هم بود که رهبری در سخنرانی نیمه خردادماه از «ظلم و جفایی» گفتند که علیه برخی کاندیدا یا اعضای خانواده‌شان صورت گرفته و با تأکید «احترام و عفت» خانواده این کاندیداها، خطاب به «دستگاه‌های مسوول» عنوان کردند: «حفظ آبرو جزو بالاترین حقوق انسان‌هاست؛ بنابراین خواهش و مطالبه من از دستگاه‌های مسوول این است که مواردی را که گزارش خلاف واقع راجع به فرزند یا خانواده کسی داده شده، جبران کنند.» چه آنکه «نسبت‌های خلاف واقع داده شد که بعداً ثابت شد آن گزارش‌ها غلط و خلاف است.» این سخنان رهبری در شرایطی که از همان نیمروز 14 خردادماه یعنی ساعتی و حتی دقیقاً پس از اعلام، با واکنش گسترده افکار عمومی ایجاد شد و اگرچه در سخنان رهبری به نام علی لاریجانی و هیچ یک از دیگر کاندیداها اشاره نشده بود اما واکنش افکار عمومی در عین حال توأم بود با نوعی امید عمومی نسبت به تغییر احتمالی نتایج ردصلاحیتی که علی لاریجانی، اسحاق جهانگیری، مسعود پزشکیان و جمعی پرتعداد از نیروهای اصلاح‌طلب و میانه‌رو را از رقابت با 7 کاندیدایی که صلاحیت‌شان از سوی شورای نگهبان احراز شده بود، محروم

کرده بود. آن هم در شرایطی که در آن جمع 7 نفره، جز ابراهیم ریسی که از مدت‌ها قبل به عنوان پیروز احتمالی انتخابات ریاست‌جمهوری سیزدهم مطرح بود و نیز علاوه بر محسن رضایی، سعید جلیلی، نام اصولگرایان کمتر شناخته شده‌ای همچون علیرضا زاکانی و امیرحسین قاضیزاده‌هاشمی نیز به چشم می‌آمد. اصولگرایانی که به طیف‌هایی خاص از جناح راست منتسب بودند و در حالی مهم‌ترین نقطه کارنامه سیاسی‌شان دست‌کم در آن مقطع، چند دور نمایندگی مجلس بود که علی لاریجانی با 3 دور حضور در پارلمان آن هم به عنوان رییس مجلس، به‌زعم شورای نگهبان واجد صلاحیت تشخیص داده نشد. شورای نگهبان اما در حالی خیلی زودتر از آنچه انتظار می‌رفت، نسبت به این «خواست و مطالبه رهبری» واکنش نشان داد که برخلاف انتظار این واکنش، صرفاً موید نظر قبلی این شورا بود. چه آنکه این شورا اگرچه منکر نادرست بودن برخی گزارش‌های شورای نگهبان نشد، اما تأکید کرد که این گزارش‌ها در نظریه نهایی شورا موثر نبوده و جالب‌تر آنکه این شورا در اطلاعیه‌اش در شرایطی از «رسانه‌ها» در مقام مقصر وضع و اوضاع نام برد و تأکید کرد که از این پس «از گمانه‌زنی و استناد به امور غیرواقعی و نادرست اجتناب کنند» که نخستین رسانه‌ای که از چند روز پیش از اعلام نتایج نهایی مدعی بود شورای نگهبان حکم به ردصلاحیت علی لاریجانی داده، همین خبرگزاری فارس بود و جالب‌تر آنکه این خبرگزاری مشخصاً وضعیت اقامت برخی اعضای خانواده علی لاریجانی را علت این تصمیم شورای نگهبان عنوان کرده بود. همان خبرگزاری که در ادامه نیز فهرست نهایی کاندیداها را حدود 24 ساعت زودتر از اعلام رسمی روی خروجی فرستاد و همچنین خبر دیروز در خصوص ارسال نامه 30 صفحه‌ای علی لاریجانی به سران قوا در خصوص عملکرد شورای نگهبان را نیز به عنوان خبری اختصاصی منتشر کرد.

ردصلاحیت لاریجانی؛ ادامه غائله پس از انتخابات

هر چه بود در شرایطی که قرار بود انتخابات ریاست‌جمهوری روز 28 خردادماه برگزار شود، طی روزهای پس از آن سخنرانی روز 14 خردادماه رهبری و در نیمه دوم خردادماه 1400 نیز رویارویی لاریجانی و شورای نگهبان ادامه داشت. جدالی که با درخواست لاریجانی از شورای نگهبان درخصوص اعلام عمومی دلایل ردصلاحیتش وارد فازی تازه شد و در ادامه با واکنش سخنگوی وقت شورای نگهبان مواجه شد؛ آنجا که عباسعلی کدخدایی در حساب کاربری‌اش در توییتر نوشت: «احراز و عدم احراز صلاحیت داوطلبان ریاست‌جمهوری بر اساس اسناد و مدارک کافی و قابل‌اعتماد انجام پذیرفته و برای اعتراض به عدم احراز صلاحیت و انتشار عمومی دلایل آن در قانون انتخابات ریاست‌جمهوری حکمی

پیش‌بینی نشده است.» توییتی که روز 22 خرداد منتشر و با این پاسخ لاریجانی مواجه شد: «مطابق دستور حاکمیتی رهبر انقلاب در پی ابلاغ سیاست‌های کلی انتخابات در سال ۹۵ و پیرو بند ۱۱-۲، شورای نگهبان موظف است در صورت درخواست داوطلبان انتخابات ریاست‌جمهوری در خصوص دلایل ردصلاحیت به آنان به صورت مکتوب دلایل خود را ارائه کنند.» هر چه بود انتخابات بدون حضور لاریجانی در قامت کاندیدا برگزار شد و مطابق انتظار ابراهیم ریسی با فاصله نسبت به رقبا به پیروزی رسید. اما اختلاف بر سر غائله ردصلاحیت همچنان ادامه یافت و از جمله هادی طحان‌نظیف که پس از انتخابات به عنوان سخنگوی جدید شورای نگهبان بر کرسی کدخدایی تکیه زده بود، در یک نشست خبری که روز ۱۶ مردادماه برگزار شد، اعلام کرد که دلایل عدم احراز صلاحیت علی لاریجانی به او اعلام شده است. این اظهارات طحان‌نظیف اما بی‌پاسخ ماند و لاریجانی بلافاصله در نامه‌ای که همزمان از طریق حساب کاربری‌اش در توییتر منتشر کرد، خطاب به شورای نگهبان نوشت: «با سلام؛ احتراماً سخنگوی محترم آن شورا اعلام فرمودند دلایل عدم احراز اینجانب را اعلام کرده‌اید. متأسفانه نامه‌ای که اخیراً برای اینجانب ارسال فرمودید با مهر محرمانه است که از طریق اینجانب به دلیل محرمانگی قانوناً قابل انتشار نیست؛ مرحمت فرمایید مهر محرمانه نامه را حذف کنید تا بتوانم نامه شورا را برای اطلاع عموم علنی کنم. بنده خدا؛ علی لاریجانی!» همین اختلاف بر سر «مهر محرمانه» این غائله را وارد فازی دیگر کرد و وقتی طحان‌نظیف در یک نشست خبری دیگر در مهرماه در پاسخ به پرسشی در خصوص روند حذف این مهر از اسناد مرتبط با ردصلاحیت کاندیداها با تأکید بر جایگاه شورای نگهبان در انتهای زنجیره اصلاح قانون گفت که «در انتشار عمومی دلایل ردصلاحیت با منع قانونی روبه‌رو هستیم و از نظر دستگاه‌هایی که گزارش دریافت می‌کنیم نیز این گزارش‌ها محرمانه است»، لاریجانی باز دست به قلم شد و این‌بار خطاب به شخص آقای سخنگو نوشت: «برادر گرامی جناب آقای طحان‌نظیف، با سلام. جنابعالی، در مصاحبه اخیر، درباره اعلام عمومی دلایل عدم احراز صلاحیت نامزدها فرمودید چنین کاری شرعاً و قانوناً ممکن نیست، زیرا به حیثیت افراد که امری محترم است، لطمه وارد می‌کند.» او که در پایان این مرقومه طحان‌نظیف را «جوان تحصیل‌کرده و متدین» توصیف و به او توصیه کرد که «از ابتدای خدمت در نظام اسلامی، مراقب باشید در بیان و عمل خود به کسی ظلم نکنید، حتی به نحو ایهام»، مراقبت از خدشه بر حیثیت افراد را «به‌طورکلی درست» ارزیابی کرد و ادامه داد: «اما درباره افرادی نظیر حقیر که خود درخواست علنی کردن آن را دارم، وجاهت ندارد و مسوولیت آن برعهده شورای نگهبان نیست.»

و اکنون نامه 30 صفحه‌ای

در ادامه البته خبری به‌طور مجزا منتشر نشد، اما آن‌طور که خبرگزاری فارس در حاشیه خبر دیروزش مدعی شده، ظاهراً شورای نگهبان طی مدت اخیر «آن بخش از مطالبی که در جلسه به صورت جمعی مورد بحث و بررسی قرار گرفته، به لاریجانی اعلام کرده» و حالا در واکنش «در متنی که حدود ۳۰ صفحه است، سعی کرده به همه شبهات و سوالات شورای نگهبان پاسخ دهد.» فارس نوشته لاریجانی در این نامه تأکید کرده «هرچند این قبیل اقدامات دیگر سودی برای او ندارد اما باعث اصلاح رویکرد شورای نگهبان میشود.» نکته جالب در این رابطه آن است که خبرگزاری فارس تأکید کرده که لاریجانی متن این نامه 30 صفحه‌ای را علاوه بر «سران قوا»، برای «بسیاری از شخصیت‌های سیاسی کشور» ارسال کرده اما پیگیری‌های «اعتماد» از 3 نفر از نزدیک‌ترین چهره‌ها به رییس پیشین مجلس دست‌کم از این نظر که به جزییاتی درخصوص محتوای نامه دست پیدا کند، بی‌نتیجه ماند. بر این اساس در حالی که غلامعلی جعفرزاده‌ایمن‌آبادی، عزت‌الله یوسفیان‌ملا و منصور حقیقت‌پور از جمله نمایندگان پیشین مجلس در ادوار مختلف هر 3 تأکید کرده‌اند که از ارسال چنین نامه‌ای از سوی لاریجانی بی‌اطلاعند، هر 3 تأکید کردند که علت و منطق ردصلاحیت چهره‌ای چون لاریجانی را درک نمی‌کنند. آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی «اعتماد» است با یکی از 3 چهره نزدیک به علی لاریجانی.